

KIŞ HAZIRLIĞI

Koruyucu kış bakımı, bir zorunluluktur. Burada yer alan önerilerin bazıları sizin yapabileceğiniz, diğerleri ise uzman bir teknisyen tarafından yapılması gereken uygulamalardır. Bu arada unutmayınız ki en iyi planlama kılavuzu, aracınızın kataloğudur. Kataloğu okuyarak imalatçının önerilerine ve servis takvimine uyunuz.

Yola çıkarken:

- Kötü havalarda mümkünse yola biraz daha erken çıkınız.
- Meteorolojiden alınan hava tahmin raporlarını kış aylarında daha çok dikkate alınız.
- Patinaj zincirini bir an önce alınız, yoksa zinciri karaborsadan almak zorunda kalırsınız.
- GSM telefonunuzun araç şarj cihazını yanınıza almayı ihmal etmeyiniz. Ya da varsa yedek bataryanızı yanınıza alınız.
- Camların, aynaların ve de anahtar yuvalarının donması halinde aracınızda mutlaka hayatınızı kurtaracak olan buz çözücü spreylere bulundurunuz.
- Camlarınızda oluşan buzları sert bir cisimle kazımak camınızı çizmenize yol açabilir, bu nedenle kazıma işlemi için plastik spatula bulundurunuz.
- Otobüsü uzun süre kullanmayacaksanız mutfak ve tuvaletlerin su depolarını tamamen boşaltınız veya buz çözücü ile doldurunuz.
- Kışın hızlı araç kullanmayınız.
- Kışın aracınızda mutlaka kar süpürgesi, buz çözücü, kışa dayanıklı silecek suyu, el feneri, eldiven, bot, çekme halatı, battaniye, küçük bir kürek ve torpido gözündeki bir miktar yüksek enerjili yiyecek bulundurunuz.

Kış Bakımı

Taşıtınızın yolda kalmasını önleyecek, sürüş keyfini kışın da yaşamınızı sağlayacak, “kış bakımı” olarak adlandırabileceğimiz önlemler paketi içinde; akü, antifriz, taşıtla ilgili her türlü yağlama, silecek suyu ve fıskiyeleri, lastik, far ayarları, rezistans, rot balans, kalorifer klima, elektronik aksam, ön düzen (takım), fren balataları, amortisörler ve boya kaporta kontrolleri bulunuyor.

Akü: Aküleri kışın oldukça zor bir görev bekler. Soğuk motoru çevirmek için çok daha fazla enerji gerekir. Bu nedenle kışa girmeden önce mutlaka akünüzü kontrol ettiriniz. Asit yoğunluğunun asit sifonu ile test edilmesi akünün durumu hakkında bilgi verir. Litre başına 1.28 kilogramlık bir ölçüm bataryanın çok iyi durumda olduğunu gösterir. Akünüz eğer zayıfsa şarj ediniz, eski ise değiştiriniz. Sizin yapabileceğiniz, kutupları ve kablo başlarını tel fırça ile fırçalamak, tüm yüzeyleri temizlemek, bağlantıları sıkmak olabilir. Eğer kapakları açılıyorsa akünün içerisindeki sıvı seviyesini kontrol edebilir, eksikse saf su ekleyebilirsiniz.

Antifrizi mutlaka kontrol edin: Soğutma sistemini korozyona karşı korumak için yaz kış kullanılması gereken antifriz, kışın soğutma sisteminin donmasını önler. Bu nedenle antifrizin derecesini ölçtürünüz ve yetersizse antifriz ekleyerek yeterli düzeye getiriniz.

Radyatörde ve devirdaim sisteminde ortaya çıkabilecek tüm tortu ve kirlenmelerin önüne geçmek amacıyla da bu kontrol esastır. Antifriz, içeriği ile soğutma sistemindeki tortuları eritir ve kaçağa neden olabilecek delikleri açarak kaçakların fark edilmesini kolaylaştırır.

Bu arada motor tamamen soğumadan radyatör kapağını açmayınız! Termostatın çalışıp çalışmadığını, kayışların, kelepçelerin ve hortumların sıkılık durumlarını kontrol ediniz veya ettiriniz.

Motor yağı: Motor yağı her zaman olduğu gibi yine en önemli görevlerden birini üstlenmektedir. Bu yüzden motor yağı seviyesinin gerek kış bakımında, gerekse çeşitli zamanlarda kontrol edilmesi gerekir. Motor yağı silindirler içerisinde yer alan pistonlar, eksantrik mili, krank yatağı gibi birçok düzencele sürekli içli dışlı çalışır. Yağın eksilmesi ile bu parçalar birbirine direkt olarak temas etmeye; sonrasında ise motor ısınmaya ve aşınmaya başlar.

Ayrıca sürekli devirdaim olan yağın, zamanla kirlendiği için yenilenmesi gerekir. Partiküller ve tozların yapışması ile yağ kalınlaşır ve kayganlığını kaybeder. Performansta düşüş başlar. Taşıtın markası ve motor modeline göre yağ değişim periyotları üretici firma tarafından kesin tarihlerle belirlenmiştir. Bu aralıklarda yağ değişiminin yapılması ve kullanım performansına göre düzenli olarak yağ seviyesi kontrolü yapılması, motorun ömrü ve parça sağlığı açısından son derece önemlidir.

Motor yağının akıcılığı (viskozite), bir markanın en belirleyici özelliğidir. Gerekli yağlamanın yapılabilmesi ve uygun yağın seçilebilmesi için viskozitenin bilinmesi gerekir. Viskozite, yağın kendi akışına karşı gösterdiği direncin bir ölçüsüdür. Bunun yanında akma noktası olarak bilinen özellik de yağın kendi ağırlığı ile akabildiği en düşük sıcaklıktır. Bunun mümkün olabildiğince düşük olması istenir. Soğuk havalarda akışkanlığını kaybeden, düşük akma noktasına sahip olmayan bir yağ; ilk çalışma anında görevini daha çabuk yerine getiremeyeceğinden ilk çalışma aşınmalarına yol açacak, enerji tasarrufu sağlama özelliğini yitirecek, pompayı zorlayacak ve aracın kullanım süresini kısaltacaktır.

Soğuk kış sabahlarında arabanızı çalıştırıp 1-2 dakika motorun ısınmasını bekleyin. Böylece motorun yağlama sistemi motorun her tarafına ulaşacak ve motorunuzdaki aşınma en aza inecektir.

Şanzıman ve diferansiyel yağı: Taşıtınızın yürüyen aksamalarının başında gelen parçalarından olan şanzıman ve diferansiyelin yağ kontrolü de kış bakımında yaptırılmalıdır. Çünkü kış aylarında yollar daha zorlu olduğu için bu parçalara daha büyük işler düşer. Ayrıca özellikle çok soğuk havalarda bu yağlar donabileceğinden kontrolün tam olarak yapılması şarttır.

Fren ve direksiyon hidroliği: Hava şartlarının değişmesi ile taşıtın hakimiyeti ve dolayısıyla frenler önem kazanır. Bu nedenle fren balataları, diskler veya kampanalar ile fren kaliperleri en iyi şekilde ayarlanmalı, gerekiyorsa mutlaka değiştirilmelidir. Fren hidroliği kış bakımı çerçevesinde gözle yapılan muayene sonrasında kontrol edilir. Aşırı soğukta taşıtı park edeceğiniz zaman el freni yerine tekerleklerin önüne takoz koyarak aracı sabitleyiniz. Böylece fren balatalarının donmasını önleyip, kampanaya yapışmasını engellersiniz. Önemli unsurlardan biri olan direksiyon hidrolik yağının da kış bakımı sırasında kontrol edilmesi gerekir.

Yağ filtresi: Motor yağı kontrolü sırasında yağ filtresinin de kontrol edilmesi, mümkünse zaman aralığı çok açılmadan yenilenmesi tavsiye edilir. Yağ filtresi yağ içerisindeki partikülleri tutarak motora geri dönmesini engeller. Öte yandan yağ filtrelerinin içerisinde 0.3 ila 1,5 litre arasında yağ bulunmaktadır. Eğer yağ değişiminde filtre değiştirilmez ise yeni yağın içerisine yüksek sayılabilecek miktarda eski ve kirli yağ karışarak, yeni yağın performansını daha başlangıçta bir miktar aşağıya çeker.

Hava filtresi: Hava filtresi yaz aylarında artan toz miktarıyla birlikte daha kolay yıpranır. Bu nedenle hava filtresi de kışın kontrol edilmeli ve gerekiyorsa değiştirilmelidir.

Hava filtreleri, motora gereken miktarda hava karışımının gönderilmesini sağlayan emme sisteminin birinci basamağını oluşturur. Kirlenen filtrenin tıkanması sebebiyle emilen havanın azalması performansı düşürür. Hava basıncı düşer ve yanma sağlıklı hale gelir. Sürücü alıştığı performansı almak amacıyla bilinçli veya bilinçsiz olarak daha fazla gaz pedalına basar. Dolayısıyla yakıt tüketimi artar. Bu nedenle yeni de olsa yağlı tip olmayan hava filtrelerinizi basınçlı hava ile temizletmeniz gerekir.

V kayışına dikkat: Yaz aylarında genişleyen V kayışı, özelliğini kaybeder. Taşıtlarda radyatör pervanesini kayışlar hareket ettirir. Bu nedenle V kayışının işlevi son derece önemlidir. Uzun dönemde esnekliğini kaybeden kayışın kopma ihtimali artar. Bu durumda motor tamamen iptal olma durumuna gelir. Sözgelimi; su pompası çalışmaz ve motor hareket yapmaya başlar. Alternatör çalışmayacağından akü biter. Havalandırma bağlantılı ise taşıtın bu fonksiyonu da durur. Böylece zincirleme bir hata ile taşıt çalışamaz hale gelir. Kayışı germeniz mümkünse, gererek kullanın, aksi takdirde kayışı değiştirmek gerekir.

Silecek ve silecek suyu: Sürücünün açık bir görüş sahasının olması güvenlik açısından çok önemlidir. Bu nedenle silecekleri imkanınız olduğunda yenilemelisiniz. Hasarlı bir silecek lastiği, camdaki kiri iyice yayararak görüş mesafenizi daraltır. Sileceklerin lastik ve kollarının sağlıklı çalışması, cam üzerinde zeminin tamamen temizlenmesi açısından önemlidir. Yaz aylarında sıcak hava nedeniyle aşınmış, sertleşmiş silecek lastiklerinin kontrol edilmesi kış bakımında olmazsa olmazlardan biridir.

Bu arada silecek suyuna piyasada bulunan deterjanların katılması, kalıntı bırakıp kanalları tıkayabileceği için tavsiye edilmez. Silecek sistemleri için özel olarak üretilmiş, çözünürlük seviyesi çok yüksek deterjanlı suları kullanmak en iyi çözümdür. Silecek suyunuzun donup kabını patlatmaması için silecek suyuna donmayı engelleyici silecek suyu katkılarından da eklenebilir. Fiskiyelerin uçları da tıkanmışsa bir iğne yardımı ile açılabilir.

Ayrıca kışın don tehlikesi varsa silecekleri yukarı kaldırarak camdan ayırınız, aksi takdirde soğğun etkisiyle silecekler cama yapışacak ve de silme özelliklerini yitireceklerdir.

Üşümek için kalorifere baktırınız: Kış mevsimi öncesinde kalorifer ve klima bakımının mutlaka yapılması gerekir. Kalorifer sistemi, direkt olarak hava sirkülasyonuna bağlı bir ısıtma sistemi olduğundan, zamanla kirlenmeye ve fiziksel olarak aşınmaya açık bir düzendir. Hava kanallarının tıkanarak çalışmaması veya havayı yönlendiren küçük kapakçıkların bozulması gibi etkenler, kalorifer sisteminde aksamalara neden olabilir. Torpidoda yer alan kanallardan bazı küçük maddelerin sisteme kaçması tıkanmalara yol açabilir. Bu nedenle klima kanallarının, ayrıca klima filtresi ile fanının, bunun yanında tabii ki klima gazının kış başlangıcında kontrol ettirilmesi gerekir. Yolcu konforu ve sürücü görüşünün açık tutulması için ısıtıcı ve defrosterin iyi durumda olması gerekir. Ilık kış günlerinde ara sıra klimayı, klima kompresöründe oluşabilecek olası bir hasarı önlemek için kısa bir süre çalıştırınız.

Rezistans ve ayna ısıtıcıları: Arka cama müdahale etmek sürüş sırasında çok zor olduğu için en büyük yardımcı olan rezistans da kış bakımında kontrol edilmelidir. Ayrıca, dış ayna ısıtıcılarının yağmurda buğlanması ve karla kaplanması görüşünüzü olumsuz yönde etkileyecektir. Ayna ısıtıcılarınızın da kontrolünü yapmanız gerekir.

Farlar: Kış bakımı çerçevesinde farların da kontrolü ve ayarlarının yapılması gereklidir. Çünkü farlara kış aylarında daha çok ihtiyaç duyulmaktadır. Tüm lambaları kontrol ediniz ve çalıştıklarından emin olunuz. Lambaların üzerini kaplayan yol kirlerini ıslak bir bezle temizleyiniz. Görüş azaldığında mutlaka farlarınızı yakınız. Hareket etmeden önce arka ve ön farlardaki kar ve buzları temizleyiniz.

Lastikler: Lastikler kış koşullarında sorun çıkaracak gibi görünüyorsa, masrafı ne kadar fazla olursa olsun, değiştirilmelidir. Çünkü taşıtı yere bağlayan ve güvenli bir yolculuk yapmamızı sağlayan lastiklerdir. Yedek lastiğinizi de kontrol ederek iyi ve hazır durumda olmasını sağlayınız. Lastik basınçlarınızı haftada bir soğğken kontrol ediniz.

Bu arada, kış aylarına girmeden önce mutlaka kış lastiklerinin takılması gerekir. Gelişmiş sırt ve dış yapıları sayesinde sert koşullara dayanıklı kış lastikleri aynı zamanda su ve buzda yüksek hareket kabiliyetine sahiptir.

Lastiklerin hava basıncı ve diş derinliği kontrolünü yapınız. Lastik dişlerinin derinliği, ideal bir sũrũř iin en az 3 mm olmalıdır. Bu, hayati bir noktadır. Lastik dişleri, yolda yağmur sularının boşaltılması ve aracın yola rahat ve sağlam basarak ilerleyebilmesini sağlar.

Gövde ve boya: Taşıtınızın boyası üzerinde meydana gelen izikler, kũtũ hava şartlarıyla birlikte daha bũyũk sorun haline gelir. ũnkũ buradan sızan su zamanla aracın boyasında ciddi problemler yaratabilir. Bu nedenle boyadaki bu tũr bũlgeler rũtuřlanmalıdır.

Kışın yol tuzlarının aracınızın metal kısımlarını ũrũtmemesi iin mũmkũnse aracınızı sefer sonrası yıkayınız. Bu arada iyi bir cilalama da yağışla gelen kirleticilerin ara yũzeyine yapışmasını önler.

Gövde ve dũřemede kũũk delikler olup olmadığını da kontrol ediniz. Kapı fitillerini silikonlamak, kilit silindirini yağlamak gerekebilir. Sıcaklık iyice dũřmeden kapı lastik contalarına silikon spreyi sıkınız. Bunun sonucunda lastik yumuşar ve karoseriye yapışmaz. Kilitleri de donmaya karşı, ilerine reinesiz yağ pũskũrterek koruyabilirsiniz.

Kaaklara karşı egzoz sisteminizi de kontrol ettiriniz.

Aracınızı kapalı garajda alıştırarak ısıtmayınız. Egzoz dumanı lũmcũl olabilir.

Yakıt ve hava tankı: Yakıt sistemindeki nemin donmasını önlemek iin deponuza ayda bir kez bir şişe buz önleyici katık ekleyiniz. Yakıt deponuzu yarıdan fazla dolu tutunuz. Dolu tutulan yakıt deposu borulardaki donmayı önler. Hava tũplerindeki su da zamanında boşaltmalıdır.